

Medlemmene i Melhus kirkelige fellestråd
m/ varamedlemmer

Deres ref.:

Vår ref.:

012.2 Kirkelig fellestråd

Vår saksbehandler:

Kurt Rylandsholm

Melhus den:

14. mars 2012

INNKALLING TIL MØTE I MELHUS KIRKELIGE FELLESTRÅD

I samsvar med vedtak i fellestrådssak 003/12, tall 2, blir det med dette kalt inn til møte i Melhus kirkelige fellestråd **torsdag 15.3.2012 kl. 1700 i formannskapssalen på Melhus rådhus** (møterom Einar Tambarskjelve). Vararepresentanter stiller ikke uten nærmere innkalling.

Forfall skal snarest meldes til daglig leder. Vel møtt.

Med hilsen

Sigve Tjora
Leder

Kurt Rylandsholm
Daglig leder

Innkalt medlemmer: Knut Berg, Åge Berg, Sigmund Gråbak, John Olav Hodne, Guri Moan Horg, Mona Keiserås Hugdal, Inge Ljøkjell, Sigve Tjora, Erik Tofte, Inga Løkken Wehn, Pål Sigvart Aasen.

Kopi vararepresentanter: Knut Engen, Aase Fjeldal, Anna Lina Mørreaunet Holm, Liv Marit Hovdal, Elisabeth Gunbjørg Krogstad, Kjell Arne Morland, John Olav Næve, Ragnhild Stenset, Erik Tofte.

Til orientering:

- Prosten
- Rådmannen
- Sogneprestene i fellestrådsområdet

Vedlegg: Sakliste og sakspapir

SAKLISTE

- Sak 010/12 Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- Sak 011/12 Reinnsetting av originale benker i Melhus kirke**
- Sak 012/12 Eventuelt**
- Sak 013/12 Godkjenning og signering av møtereferat fra fellesrådsmøte 15.3.2012**

SAKSPRESENTASJON

Sak 011/12 Reinnsetting av originale benker i Melhus kirke

Møtedato: 15.3.2012	Kl.: 1700	Sted: Melhus rådhus	Saksbehandler: KR	J.nr.: 12/00023-003 012.2
---------------------	-----------	---------------------	-------------------	---------------------------

Vedlagte saksdokumenter:

- Referat fra møte i Melhus menighetsråd 13.3.2012 (Vedlegg 1)
- Forslag om sidevanger fra Erik Tofte, datert 13.3.2012 (Vedlegg 2)
- ”Behandling av saken om benker og stoler i Melhus kirke” – e-post fra kantor Bjørn Vevang, datert 14.3.2012 (Vedlegg 3)
- Protokoll fra årsmøte i Melhus menighet søndag den 11.3.2012 (vedlegg 4)
- ”Benker eller stoler i Melhuskirka” – brev fra Olav Solem, datert 9.3..2012 (vedlegg 5)
- ”Stoler eller benker i Melhus kirke” – brev fra Melhus historielag, datert 6.3.2012 (vedlegg 6)
- ”Skal vi gjeninnsette noen benker i Melhus kirke for å få bedre akustikk?” – liste over argumenter samlet av sogneprest Kjell Arne Morland (vedlegg 7)
- Oversikt over tidligere fellesrådsvedtak i orgelsaken (vedlegg 8)

Andre saksdokumenter:

- Sakspresentasjon og vedtak i fellesrådssak 003/12

Saksframlegg:

På møte den 25.1.2012 vedtok Melhus menighetsråd følgende uttale i saken om stoler vs. benker (sak 03/12):

Menighetsrådet vil på bakgrunn av orgel- og økonomikomiteéns orientering og kantors framstilling i vedlagte dokumenter uttale følgende.

- a) En løsning som skissert i alternativ 2 i kantors epost av 18. januar aksepteres.*
- b) Det må være ca 180 stoler i fremre del av hovedskipet.*
- c) ”Barnekrok” og nødvendig friareal helt bakerst og i sideskipene må ivaretas.*
- d) Det er ønskelig med en faglig vurdering av det estetiske inntrykket av overgangen mellom benker og stoler.*
- e) Det forutsettes at stoler trekkes om / tilpasses mht fargevalg og akustikk.*
- f) Menighetsrådet ber Fellesrådet om å legge punkt a – e til grunn i sin behandling av saken.*

Forslaget ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer.

Sak 011/12 Reinnssetting av originale benker i Melhus kirke

Motedato: 15.3.2012 Kl.: 1700 Sted: Melhus rådhus Saksbehandler: KR J.nr.: 12/00023-003 012.2

Ved behandling av saken på forrige fellestrådsmøte, 9.2.d.å., ble følgende vedtak fattet:

1. *For å få frem menighetsmøtets syn i saken utsetter Melhus kirkelige fellesråd avgjørelsen i saken til etter Melhus menighet sitt årsmøte som er planlagt 11. mars.*
2. *Saken blir så tatt opp til ny behandling i fellesrådet på ekstraordinært møte torsdag 15. mars d.å.*

Siden sist saken var til behandling i fellesrådet er det kommet til en del nye dokumenter.

For å kunne få en bedre oversikt over for- og motargument til de ulike alternativene, utarbeide sogneprest Kjell Arne Morland et notat. Notatet ble også lagt ut på nettsiden slik at det skulle være tilgjengelig for flest mulig. Her tar han for seg for- og motargument dersom man ev. velger alternativet med å reinnssette alle kirkens originale benker, alternativet med dagens ordning (kun stoler), eller løsning med stoler og benker.

7.3.2012 journalførte fellesrådet et brev fra Melhus historielag (jf. vedlegg 6). I brevet blir menighetsrådet og fellesrådet bedt om å ”...tilbakeføre benkene slik de en gang var”. Historielaget kan alternativt gå inn for en delt løsning.

Olav Solem skrev et brev der han tok for seg ulike moment knyttet til saken (jf. vedlegg 7). Solem går inn for en delt løsning med benker og stoler i samsvar med menighetsrådets vedtak i sak 03/12.

11.3.2012 ble saken drøftet på Melhus menighet sitt årsmøte (jf. vedlegg 4). Etter avstemming var det 60 personer som gikk inn for menighetsrådets vedtak, og 26 personer som stemte for forslaget om å beholde dagens ordning med bare stoler. På grunnlag av avstemmingen i menighetsmøte ble det holdt et ekstraordinært møte i menighetsrådet 13.3.2012 (jf. vedlegg 1), der man menighetsrådet fattet følgende vedtak (sak 24/12):

Menighetsrådet tar til etterretning at et klart flertall i menighetsmøtet støtter en kombinert løsning med benker og stoler.

Menighetsrådet opprettholder derfor sitt vedtak i sak 3/12.

Menighetsrådet ber fellesrådet sørge for at det blir utarbeidet en interiørplan med kostnadsoverslag for Melhus kirke.

Etter menighetens årsmøte har menighetsrådet og fellesrådet mottatt en e-post fra kantor Bjørn Vevang (jf. vedlegg 3). Der skriver han bl.a. at: ”Menighetsrådet og Fellesrådet bør fatte vedtak som gir Riksantikvaren og Nidaros Biskop nødvendig spillerom, for ikke å begrense mulighetene for bruk av kirkerommet på en best mulig måte.”.

Erik Tofte foreslår i et notat, datert 13.3.2012, at det må vurderes å montere lignende endevanger på stolradene, som på benkene, inn mot midtgangen (jf. vedlegg 2). Videre beskriver han hvordan dette kan løses praktisk.

For at rådsmedlemmene lettere skal kunne få et overblikk over tidligere vedtak i saken, er det også lagt ved en oversikt over tidligere fellestrådsvetk i orgelsaken (jf. vedlegg 8).

Sak 011/12 Reinnssetting av originale benker i Melhus kirke

Motedato: 15.3.2012 Kl: 1700 Sted: Melhus rådhus Saksbehandler: KR J.nr.: 12/00023-003 012.2

Vurdering:

Et klart flertall på menighetens årsmøte (60 mot 26 stemmer), samt 2 vedtak i menighetsrådet, har gått inn for orgelkomiteens forslag om å reinnssette benker i store deler av kirkens hovedskip. Stemmegivningen og vedtakene i menighetsrådet bør vektlegges i fellesrådets vedtak.

I menighetsrådets vedtak står det at det må være ca. 180 stoler i fremre del av hovedskipet. Dette tallet er tuftet på et gjennomsnittlig besøkstall de siste 2 år. Det vil være naturlig å anta at mange av de 180 ikke vil ha noe imot å sitte på benker, noe som igjen tilsier at man ikke skal binde seg for mye til antallet. Daglig leder mener at dersom man først skal sette inn igjen benker, så bør benkene gå helt frem til tverrskipet. Dette fordi man grunnet tverrskipet får et naturlig skille i rommet, samt at man får benker over alle rørovnene. Rent brannvernforebyggende er dette formålstjenlig.

Daglig leder er uenig med kantor om at: *"Menighetsrådet og Fellesrådet bør fatte vedtak som gir Riksantikvaren og Nidaros Biskop nødvendig spillerom, for ikke å begrense mulighetene for bruk av kirkerommet på en best mulig måte."* Menighetsrådet og fellesrådet bør fatte vedtak med utgangspunkt i hva rådet mener er til det beste for menigheten lokalt, og så får Riksantikvaren og Nidaros Biskop enten godkjenne tiltakene, eller ikke. Dersom et ev. tiltak ikke blir godkjent, får man gå i dialog for å finne en best tjenelig løsning for alle parter.

Daglig leder vil heller ikke støtte forslaget fra Erik Tofte om endevanger på stolradene da en tror at sammensetningen mellom gammelt og nytt vil virke forstyrrende rent estetisk. Det vil også til en viss grad redusere fleksibiliteten fremst i hovedskipet.

Daglig leders innstilling til vedtak:

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

Med forbehold om at man har finansiell dekning tilknyttet prosjekt 1613 Nytt orgel Melhus kirke, vedtar Melhus kirkelige fellesråd følgende:

- 1. Kirkens originale benker settes inn over rørovnene og frem til begynnelsen av tverrskipet. Benkene skal restaureres, samt "bikkes" noen grader bakover. De resterende plassene blir fylt opp med stoler. Stolene trekkes om og tilpasses mht. fargevalg og akustikk.*
- 2. Man går til innkjøp av 200 sitteputer etter at benkene er montert.*
- 3. "Barnekrok" og nødvendig friareal helt bakerst og i sideskipene må ivaretas.*
- 4. Det er ønskelig med en faglig vurdering av det estetiske inntrykket av overgangen mellom benker og stoler.*
- 5. Søknad om godkjenning, samt en skisse over tiltaket, blir sendt til Nidaros bispedømmeråd.*
- 6. Fellesrådet sender en orientering om vedtaket til Melhus kommunestyre.*

Kurt Rylandsholm
Daglig leder

Fellesrådet sin behandling:

Referat fra
MØTE I MELHUS MENIGHETSRÅD
tirsdag 13.03.2012 kl. 16.30 på Buen

Til stede:

Bente Brandsæter, Jostein Brønstad, Brit Estenstad, Liv Marit Hovdal, Arne Skarsem, Sigve Tjora, Erik Tofte, Pål Sigvart Aasen, Marianne Hamstad og John Olav Hodne.

Ord for dagen

Sakliste:

- Sak 22/12: Godkjenning av innkalling og sakliste
- Sak 23/12: Godkjenning av møtereferat fra forrige møte
- Sak 24/12: Saken om stoler og benker i Melhus kirke

Sak nr: 22/12
Møtedato: 13.03.12

Saksbehandlere: Arbeidsutvalget
Saksbehandlingsdato: 29.02.12

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE

Saksframlegg:

Dagens sakliste: Sak nr. 22/12 – 24/12

Vedtak:

Innkallinga godkjennes.
Saklista godkjennes.

Sak nr: 23/12
Møtedato: 13.03.12

Saksbehandlere: Arbeidsutvalget
Saksbehandlingsdato: 29.02.12

GODKJENNING AV MØTEREFERAT FRA FORRIGE MØTE

Saksframlegg:

Møtereferatet er sendt til medlemmene via e-post.

Vedtak:

Møtereferatet godkjennes.

Sak nr: 24/12
Møtedato: 13.03.12

Saksbehandlere: Arbeidsutvalget
Saksbehandlingsdato: 29.02.12

SAKEN OM STOLER OG BENKER I MELHUS KIRKE

Saksframlegg:

På bakgrunn av uttalelse i saken om stoler og benker på menighetens årsmøte, behandler vi saken på nytt. Forslag fra Erik Tofte til vurdering i sammenheng med interiørplan oversendes fellesrådet som vedlegg (innholdet i forslaget er ikke behandlet av menighetsrådet).

Vedtak:

Menighetsrådet tar til etterretning at et klart flertall i menighetsmøtet støtter en kombinert løsning med benker og stoler.
Menighetsrådet opprettholder derfor sitt vedtak i sak 3/12.
Menighetsrådet ber fellesrådet sørge for at det blir utarbeidet en interiørplan med kostnadsoverslag for Melhus kirke.

Til å skrive under protokollen velges Arne Skarsem og Pål S. Aasen.

Møtet slutt kl. 18.10.

Arne Skarsem

Pål S. Aasen

Brit Estenstad

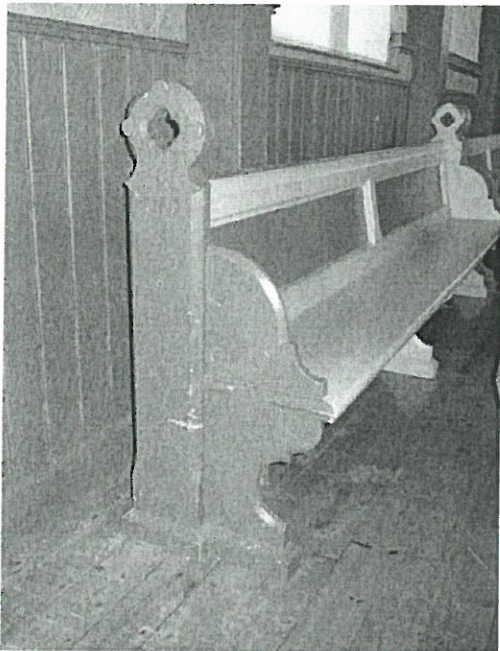
Forslag. 13. mars. Erik Tofte.

Det må vurderes å montere liknende endevanger på stolradene, som på benkene, inn mot midtgangen.

De fremste av disse må være festet til golvet på en måte som gjør at de lett kan løses og settes unna ved arrangementer som krever åpen plass fremst i kirkeskipet.

Disse endevangene må også ha innfesting for første stol i raden slik at radene kommer på rett plass når første stol hektes på.

Dette vil være en estetisk forbedring, og myke opp overgangen mellom benker og stolrader.

Kirkebenk, slik de er i dag.

Melhus kirkes interior

Benkradene sett fra inngangen før de ble malt i rødt og blått.

Kurt Rylandsholm

Vedlegg 3

Fra: Bjørn Vevang
Sendt: 13. mars 2012 16:17
Til: britest@loqal.no; sigve@tjora.no
Kopi: Kurt Rylandsholm; Erik Tofte; Harald Danielsen; John Olav Hodne; Espen Selbæk (espen@orgelservice.no); Aud Lunde Solem; syfolst@online.no; Kjellrun Krutvik Mosdal; Bjørn Vevang
Emne: Behandling av saken om benker og stoler i Melhus kirke
Viktighet: Høy
Melhus menighetsråd
Melhus kirkelige fellesråd

Menighetsmøtet har nå uttrykt sitt syn på saken om benker og stoler i Melhus kirke. Menighetsrådet har tidligere fattet vedtak i denne saken, og skal – etter det jeg forstår – behandle saken på nytt i møte i dag. Fellesrådet fatter endelig vedtak førstkommande torsdag.

Etter samtaler med Nidaros Biskop ved Søren Hjorth og Riksantikvaren ved Linda Veiby er det klart at innsetting av benker og stoler er en søknadspliktig endring av kirkerommet, all den tid dette ikke er en total tilbakeføring til det opprinnelige interiøruttrykket.

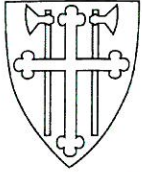
Det er nødvendig at Riksantikvaren og Nidaros Biskop – som har den nødvendige *fagkompetanse og avgjørelsesmyndighet* i denne saken – får definere hvordan den endelige fordelingen mellom benker og stoler skal være. Menighetsrådets og Fellesrådets vedtak bør derfor inneholde en veiledende skisse for hvordan man ønsker seg kirkerommet.

Riksantikvaren og Nidaros Biskop må samtidig konsulteres vedrørende plassering av aktiviteter og tiltak som kirkekaffe, barnekrok, konfirmasjonsundervisning og oppstilling av prosesjoner. Plassering av disse aktivitetene og tiltakene bør vurderes i en helhetlig interiørplan, nå som ovennevnte instanser – med den (av menighetsrådet) etterspurte fagkompetanse på interiørplanlegging – uansett skal kobles inn i saken om Melhus kirkes interiør.

Konklusjon: Menighetsrådet og Fellesrådet bør fatte vedtak som gir Riksantikvaren og Nidaros Biskop nødvendig spillerom, for ikke å begrense mulighetene for bruk av kirkerommet på en best mulig måte.

Med vennlig hilsen,

Bjørn Vevang
Kantor i Melhus

Årsmøte 11.mars 2012 Melhus menighet Melhus kirke

Sak 1

Godkjenning av kunngjøring

Godkjent uten kommentar

Godkjenning av sakliste

Forslag fra salen om å forandre rekkefølge, med motforslag . Stemning ved håndsopprekking. *godkjent etter forslag om å få sak 5 først på saklista. Stemming ved håndsopprekking 43 ville forandre rekkefølgen, 50 var for å holde rekkefølgen slik den er.*

Godkjent med merknad

Sak 2

Valg av møteleder *Kurt Rylandsholm .*

Referent *Arne Skarsem.*

Protokollførere

Pål Aasen og Randi Lovås.

Godkjent uten kommentarer.

Sak 3

Årsmelding for 2011 referert av Brit Estenstad

Knut Knapstad hadde en hilsen om at det er viktig å få barna med på gudstjenesten, han savnet blant annet barnekroken bak i kirkerommet.

Godkjent uten andre kommentarer.

Se årsmelding vedlagt

Sak 4

Regnskap for 2011 lagt fram av Odd Jostein Håpnes.

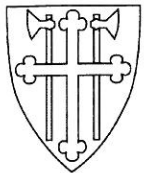
Han refererte også revisorberetningen.

Joralf Rindli tok opp midlene tidligere gitt til bårerom, 48 000 kr står på konto, spørsmål om hva menighetsrådet vil bruke pengene til. Jon Olav Hodne svarte at midlene ikke er omdisponert, kirkevergen har større oversikt over behovet med eventuell reparasjon. Kurt Rylandsholm kommenterte.

Inger Johanne Keiserås spurte om de 115 000 til utstyr/utsmykning og utestående til meditasjonspill på 15000. dessuten hvorfor pianoet ikke var solgt. Odd Jostein Håpnes, Kurt Rylandsholm og Britt Estenstad kommenterte.

Knut Knapstad mente at kommunens økte folketall ikke speiler seg i medlemmene. Dette må vi gjøre noe med.

Godkjent med kommentar.

Se regnskap og revisorberetning vedlagt.

Sak 5

Stoler og benker

Ordstyrer Kurt presiserte at dette bare er åpent for innlegg, årsmøtet vil helst ikke ta opp saksgang fra forrige runde og diskusjon om hva som er sagt og skrevet om dette. Det er ikke åpent for replikker. Bare medlemmer i Melhus menighet har stemmerett. Kjell Arne Morland innledet. Se vedlegg skrevet av Kjell Arne Morland.

Kurt presiserte at årsmøtets innstilling bare er rådgivende i forhold til vedtak i fellesrådet 16.mars.

Forslag 1

Menighetsrådets forslag er: MR vil i en løsning kalt 2 i skrevet av kantor, med innsetting av benker i bakre del av skipet, med presiseringer om å beholde 180 stoler, barnekrok og en faglig vurdering av å tilpasse estetisk og akustisk stolene til benkene.

Knut Knapstad holdt et innlegg der han ba om at et vedlegg han hadde ble lagt ved sakspapirene. Han mente at vedtaket om å ha stoler fortsatt sto ved lag. (*Nidaros stiftsdireksjon Jnr.11820/88. KKB/RK, 25.oktober 1988*).

Inger Johanne Keiserås holdt et innlegg der hun sa litt om historien i saken og stilte en del spørsmål om saksgangen. Hun refererte til vedtak i *Melhus kirkelige fellesråd sak 027/10*. Hun mente saken var tidligere behandlet på en slik måte at denne saken aldri skulle ha vært reist igjen.

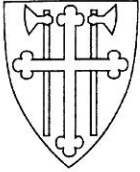
Ivar Keiserås hadde et argument om at det ikke er fysisk godt å sitte på en kirkebenk. Han mente både benker og stoler vil gi et rotete estetisk uttrykk. *En folkekirke betyr vel at det skal være folk der.*

Erik Tofte hadde argument om at det hadde gått for fort. Han er for kompromissforslaget til menighetsrådet. Han nevnte brannfaren og det at stoler faktisk må skrues sammen med jevne mellomrom.

Magnhild Sandvei sa det var nok finest med benker, men er for stoler likevel, kirken må passe alle mennesker og stoler vil passe bedre de ulike behov som er til enhver tid.

Gunda Hammernes sa at hun var glad for en dyktig kantor. Men hun liker ikke benker og er bekymret for økonomien i dette. Hun mente orgelkomiteen nå har kjørt feil. Hun vil sitte godt og høre det gode budskapet.

Jens Otto Havdal mente at mange ville sitte på benkene om de kommer inn igjen. Kirke for folket, satte han spørsmål om. Han mente benker vil bli fint. Han mente eieforhold er åpent for alle. Han mente at det at stolene kom inn, var for mange et overgrep. Kirka vil bli mer stilren og mer høytidelig. Alt går over til hverdager, vi må holde stilen i kirka. Vi må ha respekt for hverandres ønsker, og derfor er kompromissvedtaket det rette.

Marit Søberg er for at kirka er for alle og at den kan brukes i mange sammenhenger. Hun ville ha benker inn igjen i kirka.

Ragna Bodsberg vil gjerne få stemme.

Hallgeir Solberg sa at noen vedtak var gjort og at de burde bli stående, og da var ikke benkene med i saken. Nytt menighetsråd kan selvsagt stemme over saker på nytt. Det viktigste er det som SKJER i kirka, ikke hvordan den ser ut. Han mente det skulle vises respekt for de vedtak som var gjort.

Kjellrun Mosdal sa at hun mente det var vondt at dette kan splitte oss som menighet, hun var for kompromissforslaget

Kristine Kaasa Moe trakk fram de såre følelsene stolvedtaket ga forrige gang. Hun framholdt kompromissforslaget som det rette. Bare stoler stenger ute mange, mente hun. Skal vi ta motet fra de unge? Kan vi ikke møtes på halvveien med kompromissforslaget, spurte hun.

Vevang og Selbekk syntes det var godt at folk er engasjert. Kirkerommet er et vigsla rom. Han snakket som kantor og orgelkomitemedlem. Menighetens allsang er også en viktig del av gudstjenesten. Kulturarven opprettholdes bedre med benker enn stoler. Han vil ikke følge moten. De ville tidlig ha denne saken inn på menighetsrådsmøtet men de fikk ikke reise saken i det forrige MR. Derfor kom den nå, de arbeider for alle i Melhus, og for at alle skal ha en fin gudstjeneste. Nå får ikke kantor lyden fra menigheten opp til seg under salmesang.

Solem trakk fram at dette er en sak om følelser, og at folk satt da i benker i hundre år. Melhusbyggen må da kunne sitte på en benk. De andre kirkene i prestegjeldet har da benker. Historielaget har skrevet at de gjerne vil ha benker i kirka. *Asbjørn arbeiderlag* har også snakket om dette og har skrevet en henstilling om å få inn benker igjen.

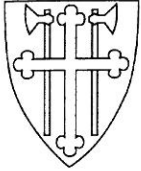
Solem ba om skriftlig avstemning.

Solberg presiserte at alle har samme rett og til å stemme som de vil, han mente til visdom og skille mellom person og sak. Han fremmet et vedlegg:

Forslag 2

Solberg: *Menighetsmøtet ber om at orgelsaken gjennomføres slik fellesrådet vedtok i 2010. Det betyr at kirkebenkene ikke settes inn i kirka.*

Inger Johanne Keiserås ville fatte seg i korthet, hun er ikke noen ekspert på akustikk, hun mente lyden fungerte godt også med stoler. Hun trakk fram argumentet med brannfaren og at skolene er slitte- hun er ikke enig i dette, hadde stolene alle bøyelene sine ville de blitt bedre å sitte i. Fra menighetsmøtet i 1988 ble det presisert at ovnsrørene var farligere, dette er nok en brannvernssak, og ikke en orgelsak. Benkene vil nok bli vanskelige å få ut igjen hvis de kommer inn. Hun refererte et brev til presten i 1988 om de riksantikvariske hensynene. Kurt Rylandsholm satte strek kl 1600.

Stemming vi har to forslag:

Skriver 1 Menighetsrådet sitt om et kompromissforslaget. se vedlegg.

Skriver 2 Solberg sitt om å beholde stolene.

Menighetsmøtet ber om at orgelsaken gjennomføres slik fellestrådet vedtok i 2010. det betyr at kirkebenkene ikke settes inn i kirka.

Opptelling

Forslag 1 60

Forslag 2 26

Totalt 86

Dette går nå videre til menighetsrådet på tirsdag 13.mars og fellestrådsmøtet 15.mars

Vedlegg 5

Melhus kirkelig fellestråd
Att.: leder Sigve Tjora
Kirkekontoret
7224 Melhus

Melhus, den 9.mars 2012

Benker eller stoler i Melhuskirka

På slutten av 1980-tallet hadde vi en oppheta debatt om stoler eller benker i Melhus kirke. Nå har debatten blussa opp på nytt. Spørsmålet er om benkene skal inn i kirka igjen. Etter min mening er det en rekke punkt/moment som bør vurderes i denne sammenheng. Jeg vil nedenfor kort nevne de som jeg mener er viktigst.

Det estetiske:

Estetikk handler om opplevelser, sanseinntrykk og kulturell smak. Estetikk er et spørsmål om mennesket sitt bruk og opplevelse av omgivelser. Sanseopplevelser har i all tid vært viktig for våre valg, og ytre form og tiltalende estetikk har hatt betydning både i hverdagsliv og i kunst. I vårt tilfelle handler det om bruk av benker eller stoler med kirkerommet som omgivelser. Etter min mening hører benkene til i vårt kirkerom. I fargevalg og utforming harmonerer de med resten av interiøret i kirka, også kalt Gauldalskatedralen. Benkene fra 1892 ble bygd da kirka var ny, og ble avstemt estetisk i forhold til resten av interiøret. Stolene blir i en slik sammenheng fremmedelementer.

Det praktiske:

Kirketjener Leif Idar Skei uttaler til avisa Gaula av 7. mars 2012 at benker som dekker ovnene, er mest praktisk og er å foretrekke fordi stolene lett flytter på seg. Dersom et stolbein blir stående inntil en ovn, kan det ta fyr, om varmen står på over lang tid. Dessuten uttaler kirketjeneren at benker er å foretrekke med omsyn til reinholdet. Når det videre gjelder det praktiske, vil stoler gi et mer fleksibelt kirkerom. Enn videre vil jeg ta med under dette punkt at med benker romma Melhuskirka om lag 800 sitteplasser. Med stoler slik det er i dag, vil en "med nød" få plass til 600 personer. Dette med plass er også et moment å ta med i vurderinga.

Det økonomiske:

Økonomien vil alltid være en viktig faktor. Om benkene skal inn igjen, er planen, at de skal pusses opp, etter snart 25 års lagring. Dette vil sjølsagt koste. Kostnadsfritt er det heller ikke å beholde stolene da de også skal pusses opp. Det er satt opp kalkyler for begge alternativ, uten at jeg her vil gjengi disse. Om stolene skal pusses opp, vil det være viktig ta omsyn til det estetiske i fargevalg og utforming. Kanskje helt nye stoler bør kjøpes?

Det historiske

Kirkebenkene er fra 1892 og er en kulturhistorisk skatt og et viktig kulturminne. Dersom vi ikke vet å ta vare på dette, vil ettertida kunne dømme oss hardt, jfr. det som skjedde med den gamle Melhuskirka da den ble revet. Ellers viser jeg her til uttalelser fra Riksantikvaren, Fylkeskonservatoren og Melhus historielag. Alle disse går inn for å tilbakeføre benkene til kirka.

Det følelsesmessige

Følelser er også fakta og bør vektlegges og ikke underkjennes. Til kirka i sin alminnelighet er det knyttet mange sterke følelser. I forbindelse med terrorangrepene mot Regjeringskvartalet

og på Utøya 22. juli i fjor, så vi at folk søkte til kirka for, blant anna, å få utløp for sine følelser. Kirka ble et viktig samlingssted der folk kunne møtes for å dele savn og sorg. Til kirkebenkene er det også knytta følelser uten at disse så lett lar seg beskrive. For eksempel, er det mange som sier at kirkebenkene hører til i kirka, uten nærmere å grunngi dette, men det handler mye om følelser. Kirkebenkene uttrykker stabilitet, tradisjoner og historie. De representerer det trygge, faste og uforgjengelige.

Irene Gimse Nelson fra USA har engasjert seg og vil ha benkene inn igjen, Trønderbladet torsdag 8. mars 2012. Far hennes og hans søsken ble født i Melhus, døpt og konfirmert i Melhuskirka. Dette gjør at Irene føler sterke band til heimbygda til far sin. Irene er bare en av mange som Melhuskirka og benkene der har betydd og betyr mye for.

Det akustiske

Dette har vært en dominerende faktor i den pågående debatten i forbindelse med innkjøp av nytt orgel. Ekspertene på akustikk hevder, uten unntak, at benker vil gi bedre akustikk enn stoler. Jeg viser her til uttalelser fra kantor Bjørn Vevang og Orgelkomiteen.

Sittekomfort

Dette er også en faktor som har blitt mye vektlagt. Det hevdes at stoler gir bedre sittekomfort enn benker, og det er det vel kanskje vanskelig å være uenig i. Sittekomforten ved benkene vil imidlertid kunne forbedres vesentlig ved forholdsvis enkle grep som, for eksempel, ved å forandre på benkvinkel og utdeling av puter til de som måtte ønske det. En gammel, høgt respektert melhusbygg sa da kirkebenkene ble kasta ut, og som det nå kan være nyttig å minnes: "Æ går itj i kjerka for å sett godt".

Hvem er kirka til for?

For meg er folkekirka viktig, dvs. å ha ei åpen inkluderende kirke som vil fange opp og ta imot alle i menigheten, uansett alder, kjønn og hudfarge. Kirka skal ta imot oss alle som likeverdige medlemmer av menigheten, uavhengig av hvor ofte vi går i kirka. Dette gjelder også når viktige beslutninger skal treffes. Kirka bør være lydhør for folkemeninga.

Avslutning

Dersom forslaget som er kommet fra kantor Bjørn Vevang, og som et stort flertall i Menighetsrådet, i møte 25.1.2012, 7 mot 2, har slutta seg til, vil styrke folkekirka, så er jeg tilhenger av dette forslaget. Det vil virke inkluderende og ikke ekskluderende. Det vil ivareta estetiske, praktiske, økonomiske, akustiske og følelsesmessige forhold på en god måte. Likeså oppfylle ønskelige krav til sittekomfort.

Olav Solem
Drammensvegen 43
7224 Melhus

Kopi: Melhus menighetsråd
Att.: kirkeverge Kurt Rylandsholm
Kirkekontoret
7224 Melhus

 DEN NORSKE KIRKE Melhus		
Kopi til:	12 MARS 2012	Mottatt: T.G.
J.nr.: 12/00014-003	Ark.nr.: 411.4	
☐ Prost	☐ Sokneprest	☐ Fellesråd

MELHUS HISTORIELAG

7224 Melhus

Melhus kirkelige fellesråd

Att.: Sigve Tjora

Kirkekontoret

7224 Melhus

Vedlegg 6

 DEN NORSKE KIRKE Melhus		
Kopi til:	- 7 MARS 2012	Mottatt: T.G.
J.nr: 12/00014-002	Ark.nr: 411.4	
☐ Prost	☐ Søkneprest	☐ Fellesråd

6.3.2012

STOLER ELLER BENKER I MELHUS KIRKE

Styret i Melhus historielag registrerer engasjementet om benker eller stoler i Melhus kirke. Saken har blitt drøftet i Historielaget, og et samlet styre ber Melhus kirkelige fellesråd og Melhus menighetsråd om å tilbakeføre benkene slik de engang var.

Melhus historielag kan alternativt tiltre et forslag om å tilbakeføre benkene, mens 2 – 3 av stolradene forrest i kirken beholdes. Dette gjør bruk av kirkerommet mer fleksibelt i forhold å rydde plass for ulike arrangementer som krever bruk av forreste del.

Melhus historielag

Jan Erik Kregnes
Leder

Kopi: Melhus menighetsråd

Avisa Gaula

Skal vi gjeninnsette noen benker i Melhus kirke for å få bedre akustikk?

Liste over argumenter, samlet av Kjell Arne Morland

I forbindelse med bygging av nytt orgel i Melhus kirke, har komiteen også tatt initiativ til andre tiltak i kirkerommet som kan forbedre akustikken. Fire tiltak er vedtatt, det første av dem er utført, de tre neste skal gjøres:

- Fjerning av teppe i koret.
- Montering av harde innerglass over glassrutene.
- Avstivning av tak over orgelet
- Avstivning av gulv.

Et femte mulig tiltak er å gjeninnsette så mange av de gamle kirkebenkene som mulig i kirkerommet. Nedenfor følger fire lister over argumenter før menighetsrådets vedtak refereres:

- Argumenter for å *bytte ut alle stolene* med kirkebenker
- Argumenter for å *beholde alle stolene* i kirkerommet
- Argumenter for et *kompromissforslag* der benkene settes inn bare der rørovnene er, bakerst i kirkerommet.
- Viktige forutsetninger for at et kompromiss skal kunne fungere godt.
- Menighetsrådets vedtak.

A) Argumenter for å få tilbake kirkebenker i hele kirkeskipet

1) Akustiske hensyn: Med stoler i kirkerommet er etterklangstiden i kirken kortere enn det som man burde forvente i en steinkirke på denne størrelsen. Med kirkebenker vil den øke, og det vil også medføre at salmesangen lyder bedre, at det blir lettere å synge og å bæres av de andres salmesang. Både det musikalske og fellesskapsfølelsen i sang vil tjene på at man tar hensyn til dette. For å sette det på spissen: Det er bedre med et lite orgel i en stor etterklang, enn et stort orgel (som Melhus kirke nå får) i en liten etterklang.

2) Brannsikkerhet: Kirketjeneren må stadig flytte stolene bort fra rørovnene på grunn av brannfare. Ved bruk flyttes de ofte ut av sin posisjon og blir stående inntil rørovnene, som har en overflatetemperatur på 110 -120⁰ Celsius.

3) Interiørmessig helhetsbilde: Kirkebenkene er laget som en del av en helhet, slik at de står i stil med kirkerommet, og gir en vakker linjeføring framover mot alteret. Det kan ikke herske tvil om at det arkitektoniske helhetsinntrykket av kirkerommet vil vinne mye på å ha de originale kirkebenkene på plass.

4) Forbedring av sittekomfort: Sittekomforten i benkene kan forbedres ved to enkle tiltak: Benkene kan "bikkes" noen få grader bakover, og det kan lages enkeltputer, slik at de som vil, kan sitte på pute i benkene. (Horg kirke har valgt denne løsningen. I Hølonda kirke ligger lange "puter" fast ute på benkene, men dersom vi gjør det i Melhus, vil det gå ut over akustikken.)

B) Argumenter for å beholde stolene i hele kirkeskipet

1) Sittekomfort: Det er så mye bedre å sitte på stoler, at det gjør trivselen mye bedre for dem som er til stede. Det er viktig å ha en god atmosfære i en kirke, da tar folk til seg budskapet med en større velvilje. Det å sitte godt, er et viktig bidrag til at folk kan åpne seg for budskapet.

2) Fleksibilitet: Når vi har stoler i kirken, er vi friere til å ommøblere slik at rommet kan tilpasses ulike behov: Man kan sette kor og orkester framme slik det passer for anledningen, og man kan bruke framskutt alter i kirkerommet med stoler satt opp på helt andre måter. En slik fleksibilitet blir enda mer viktig framover, når ulike tiltak innen trosopplæringen settes i verk, blant annet med overnatting i kirka.

3) Taleakustikk: Slik kirkerommet er nå med det nye lydanlegget, er akustikken svært god for tale. Når etterklangen i rommet økes, vil det bli noe mer krevende for tale. Det som forbedrer den musikalske opplevelsen, kan altså komme til å forringe vilkårene for å ta til seg det talte ord.

4) Musikalsk akustikk: Den musikalske akustikken kan forbedres ved at stolene trekkes om med et stoff (skai?) som ikke suger til seg så mye lyd som nåværende stoff gjør. (Det er også mulig å skifte ut alle stolene med nye som er bedre akustisk, men det vil antakelig bli så mye dyrere at det ikke kan gjennomføres på kort sikt)

C: Argumenter som taler for et kompromiss

Kompromisset kan være at man beholder stolene framme i kirkeskipet, mens man setter inn benker bakerst i rommet der rørovnene nå står. Fordelene med denne løsningen er mange:

1) Akustikken forbedres: Akustikken for musikk og sang vil forbedres uten at det går for mye ut over taleakustikken, særlig dersom benkene ofte står tomme fordi folk setter seg framme på stolene.

2) Fleksibiliteten beholdes: Siden benkene settes over rørovnene, settes de på et sted i rommet som uansett ikke ville kunne møbleres om.

3) Fellesskapsfølelsen vil styrkes: De fleste vil ønske å sitte på en stol, og dermed får vi samlet folk framme i rommet, noe som vil styrke fellesskapsfølelsen både i liturgi og salmesang.

4) Kulturminnevernet og interiør: Vi tar vare på mer av det opprinnelige interiør i kirken, slik at vi på en bedre måte ivaretar hensyn til kulturminnevern.

5) Brannsikkerheten ivaretas, siden alle rørovnene kommer under en fastmontert benk.

D: Viktige forutsetninger for et kompromiss

Et kompromiss har visse problemer knyttet til seg, og de må løses på en tilfredsstillende måte:

1) Antall stoler som beholdes: Det må beholdes et antall stoler i hovedskipet som gjør at alle som ønsker det, kan velge å sitte på stol på de aller fleste gudstjenester. Melhus kirke har hatt et gjennomsnittlig kirkebesøk de siste 5 årene på: 165 – 186 – 185 – 174 – 165. Det innebærer at vi **må beholde ca 180 stoler framme i hovedskipet**. Skal det kunne gå, må antakelig stolrekkene strekke seg så langt bakover at det må stå stoler over de to fremste raden(e) med rørovnene. (Da vil det bli sitteplass på stol til alle på ca 2/3 av gudstjenestene: Folk vil måtte sitte på benker på julaften, konfirmasjoner samt 10-12 gudstjenester utenom).

2) Friarealer som må beholdes: Det er ikke ønskelig å sette stoler i sideskipene framme eller i de frie rommene ved hovedinngangen. De som setter seg der, setter seg for langt unna det som skjer i kirken. Dessuten trenger vi å ha områdene frie til barnekrok, til kirkekaffe og til konfirmantundervisning.

3) Utfordringer med varme og trekk: Med stoler framme i kirken, vil de fleste måtte sitte i et område uten varmeovner og et område som er mer trekkfullt enn lengre bak i kirken. Dette må derfor **kompenseres ved stråleovner** fra veggen på sidegalleriene, og ved at

åpninger som det trekkes gjennom, tettes. Dette bør gjøres uansett, fordi dåpsfamiliene også i dag blir henvist til å sette seg fremst i kirken.

4) Bruk av prekestol og lesepult: Det å sitte fremst på høyre side, er ugunstig med hensyn til å forholde seg til prekestolen, fordi vinkelen blir så bratt at man må bøye nakken for å følge med. Dette kan på de fleste gudstjenester løses ved at presten bruker lesepulten også til preken, siden folk flest likevel sitter så langt framme. (Når kirken er full, må presten opp på prekestolen, men da må jo folk fylle alle plassene i kirken uansett.)

5) Overgangen mellom benker og stoler: Det kan komme til å virke estetisk uryddig at kirkerommet deles mellom benker og stolrekker. Man må derfor trekke om stolene og male dem på en slik måte at det gir et helheltsmessig pent inntrykk.

E) Vedtak i menighetsrådet:

Melhus menighetsråd fattet følgende vedtak i sitt møte 25.01.12:

”Menighetsrådet vil på bakgrunn av orgel- og økonomikomiteens orientering og kantors framstilling i vedlagte dokumenter uttale følgende:

- a) En løsning som skissert i alternativ 2 i kantors epost av 18. januar aksepteres.
- b) Det må være ca 180 stoler i fremre del av hovedskipet.
- c) ”Barnekrok” og nødvendig friareal helt bakerst og i sideskipene må ivaretas.
- d) Det er ønskelig med en faglig vurdering av det estetiske inntrykket av overgangen mellom benker og stoler.
- e) Det forutsettes at stoler trekkes om / tilpasses mht fargevalg og akustikk.
- f) Menighetsrådet ber Fellestrådet om å legge punkt a – e til grunn i sin behandling av saken.”

Forslaget ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer.

Menighetsmøtet inviteres til å gi sin tilsutning til dette vedtaket.

Møtet er også fri til å komme med en anbefaling om at menighetsråd og fellestråd fatter et annet vedtak.

Vedtaket fattet av Melhus kirkelige fellesråd i orgelsaken

Fellesrådsmøte 9.2.2012

Sak 005/12 Sammenslåing av orgelkomiteen og økonomikomiteen

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

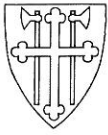
- Vedtaket:**
1. Melhus kirkelige fellesråd vedtar å implementere innsamlingskomiteen i orgelkomiteen. Orgelkomiteen vil da bestå av følgende medlemmer:
 - Harald Danielsen
 - Synnøve Folstad
 - John Olav Hodne
 - Kjellrun Krutvik Mosdal
 - Espen Selbæk
 - Aud Lunde Solem
 - Erik Tofte
 - Bjørn Vevang
 2. I tillegg til mandatet gitt i fellesrådsvedtak 54/08 og 28/09 vil orgelkomiteen få ansvar for å realisere menighetens egenadel på kr 1,5 million.
 3. Fellesrådet ber Kjellrun Krutvik Mosdal om å være leder i komiteen, og å kalle inn til første møte.

Fellesrådsmøte 9.2.2012

Sak 003/12 Reinnsetting av originale benker i Melhus kirke

Vedtaket var enstemmig.

- Vedtaket:**
1. For å få frem menighetsmøtets syn i saken utsetter Melhus kirkelige fellesråd avgjørelsen i saken til etter Melhus menighet sitt årsmøte som er planlagt 11. mars.
 2. Saken blir så tatt opp til ny behandling i fellesrådet på ekstraordinært møte torsdag 15. mars d.å.

Fellesrådsmøte 25.11.2010

Sak 038/10 Akustiske tiltak tilknyttet nytt orgel i Melhus kirke

Vedtaket var enstemmig.

- Vedtak:**
1. For å bedre akustikken i Melhus kirke i forbindelse med bygging av nytt orgel, går Melhus kirkelige fellesråd inn for å:
 - Stive av gulvet i kirken. Tiltaket er kostnadsberegnet til kr 240 000,- inkl. mva.
 - Trekke om 500 stoler. Med utgangspunkt i tilbud fra Vekst Melhus AS av 20.3.2009, er tiltaket kostnadsberegnet til kr 125 000,- inkl. mva.
 2. I tillegg til beløpet på kr 5 400 000,- søker fellesrådet Melhus kommune om kr 365 000,- til akustiske tiltak i forbindelse med nytt orgel.
 3. Innvendig oppussing av vegger blir tatt ut av orgelprosjektet og kjørt som eget prosjekt.
-

Fellesrådsmøte 30.9.2010

Sak 027/10 Kostnadsoverslag på nytt orgel i Melhus kirke

Vedtaket var enstemmig.

- Vedtak:**
1. På bakgrunn av den totale priskalkylen tilknyttet nytt orgel i Melhus kirke fører Melhus kirkelige fellesråd inn kr 5 400 000,- i plan over investeringer og større vedlikehold, og søker Melhus kommune om investeringsmidler. Søknadssummen forutsetter at man kan benytte ordningen med rentefrie lån og mva.-refusjon. Fellesrådet ber Melhus menighetsråd om å bidra med restfinansieringen ved bruk av innsamlede midler.
 2. Kalkylen i punkt 1 forutsetter at man tar ut følgende punkter:
 - Restaurering av kirkens originale benker
 - Omtrekking av 180 stoler
 - Montering av hardt innvendig glass i flukt med innervegg
 3. En ber orgelkomiteen om å få laget de nødvendige tegninger som skal legges ved i søknad om godkjenning til bispedømme og Riksantikvaren. Eventuelle kostnader skal avklares med daglig leder.
 4. Etter at de nødvendige tegninger er innhentet, ber en daglig leder om å sende en søknad om godkjenning av prosjektet til bispedømme og Riksantikvaren.
-

Fellesrådsmøte 11.2.2010

Sak 003/10 Innstilling fra orgelkomiteen i Melhus

Kantor i Melhus og orgelkomiteens sekretær Bjørn Vevang gav en muntlig orientering til fellesrådet om rapporten.

Vedtaket var enstemmig.

- Vedtak:**
1. Med forbehold om at finansieringen går i orden vedtar Melhus kirkelige fellesråd å følge innstillingen fra orgelkomiteen når det gjelder type orgel og disposisjon.
 2. Fellesrådet vil be orgelkomiteen om å iverksettes nødvendig tiltak for å sikre at man får tak i de forespeilte stemmene fra orgelet i Aberdeen Beechgrove Church. Kostnader skal klareres med daglig leder.
 3. Fellesrådet ber orgelkomiteen i samarbeid med daglig leder å komme med en totalkostnad for hele prosjektet. En ber om at det blir gjort de nødvendige avklaringer overfor bispedømme og Riksantikvaren. Prisoverslaget skal også inkludere bygningmessige og akustiske moment. En ber om at dette arbeidet er ferdig innen august d.å.
 4. Fellesrådet ber orgelkomiteen om å tre sammen igjen iht. punkt 1-3.
 5. Fellesrådet ber Melhus menighetsråd om å lage forslag til en finansieringsplan.
-

Fellesrådsmøte 29.10.2009

Sak 036/09 Nytt orgel i Melhus kirke

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

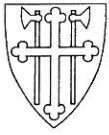
- Vedtak:** Melhus kirkelige fellesråd støtter ønske fra Orgelkomiteen for Melhus kirke om bygging av nytt orgel.
-

Fellesrådsmøte 11.6.2009

Sak 028/09 Søknad fra orgelkomiteen om utvidet mandat

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

- Vedtak:** Melhus kirkelige fellesråd viser til vedtak i sak 054/08, og utvider Orgelkomiteen i Melhus kirke sitt mandat til også å gjelde akustikk og inneklima.
-

Fellesrådsmøte 27.11.2008

Sak 054/08 Orgelkomité Melhus kirke

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

- Vedtak:**
1. Melhus kirkelige fellesråd vedtar følgende personer til medlemmer i Orgelkomiteen for Melhus kirke:
Harald Danielsen
John Olav Hodne
Espen Selbæk
Aud Lunde Solem
Erik Tofte
Bjørn Vevang
 2. Orgelkomiteen for Melhus kirke arbeider med å fremskaffe forslag til et formålstjenlig instrument, og skal innen utgangen av 2010 legge frem et forslag som inneholder følgende punkter:
 - Instrumentets plassering i kirkerommet.
 - Disposisjon og tekniske løsninger.
 - Fasade og kunstnerisk utforming.
 - Kostnadsramme og orgelbygger.
 3. Fellesrådet ber kantor Bjørn Vevang om å kalle inne til første møte. Komiteen konstituerer seg selv.

Fellesrådsmøte 12.6.2008

Sak 028/08 Orgelkomité Melhus kirke

- Vedtak:**
1. Melhus kirkelige fellesråd vedtar å opprette orgelsak i Melhus kirke.
 2. Orgelkomité velges høsten 2008 – Kantor og Melhus menighetsråd foreslår kandidater.
-